

Dodatne informacije lahko dobite na sedežu
Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije,
p.p.2722, 1001 Ljubljana,
tel.: 01/544-12-30, fax: 01/544-12-35,
e-pošta: dopps@dopps-drustvo.si

TRAVIŠČA

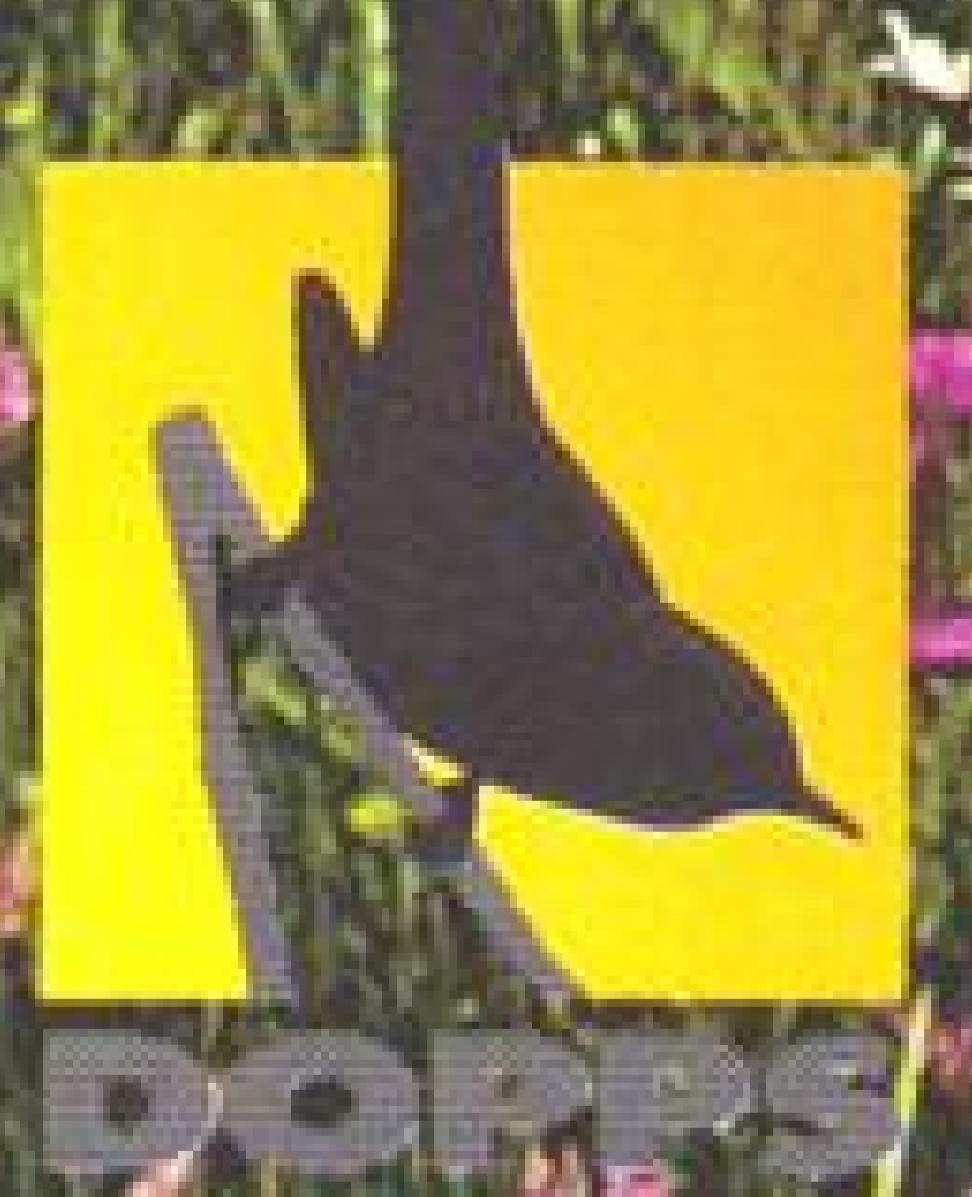
REGIONALNI CENTER ZA OKOLJE
za srednjo in vzhodno Evropo

Pripravo in distribucijo zloženke je sofinanciral
Regionalni center za srednjo in vzhodno Evropo.

Dodatna sredstva so bila zagotovljena iz
projekta Accession ki ga finančira RSPB,
BirdLife partner iz Velike Britanije.

generalni sponsor DOPPS

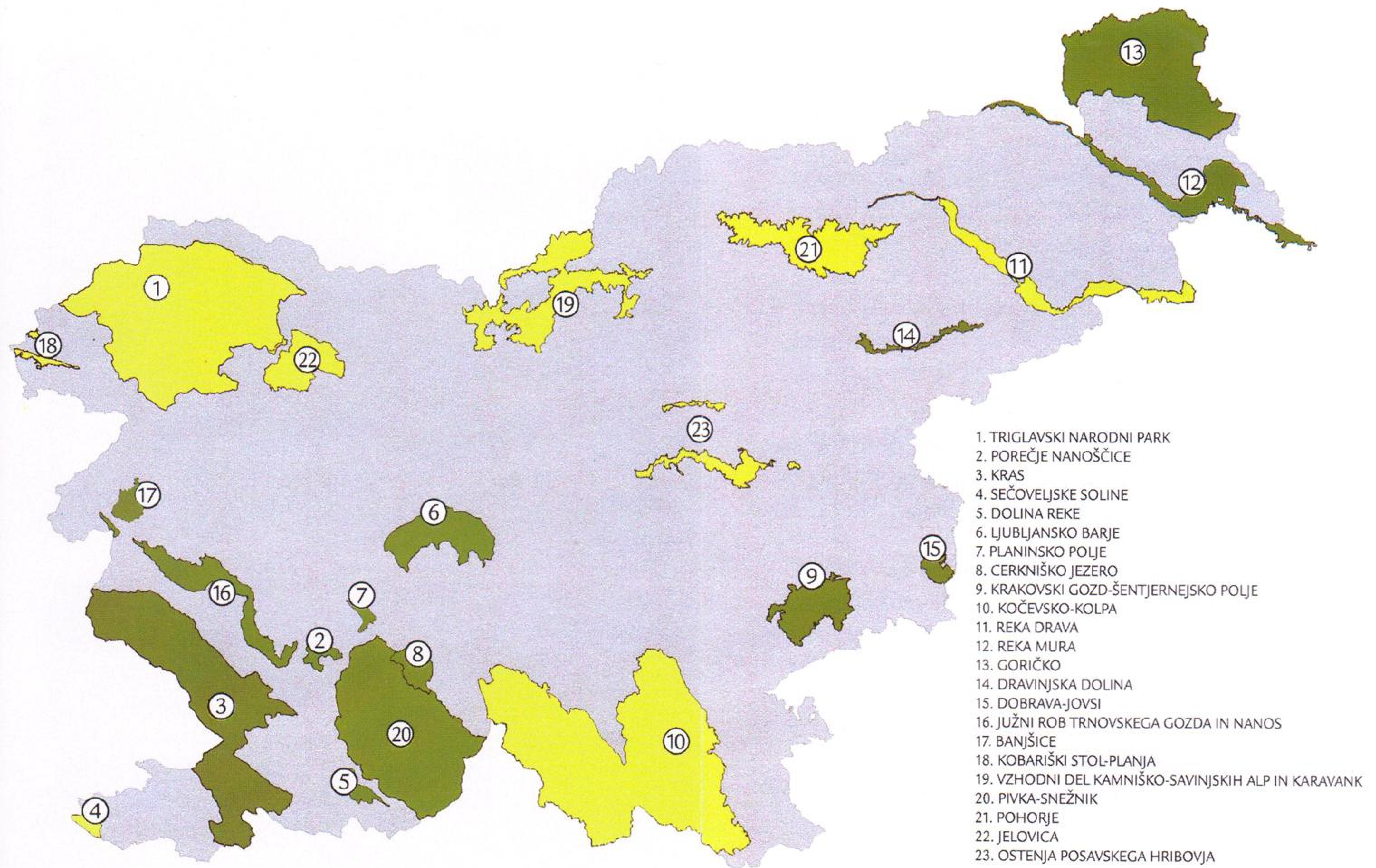
BirdLife
INTERNATIONAL
Skupaj za ptice in ljudi

Vodja projekta Leon Kebe; besedilo: Luka Božič, Leon
Kebe; strokovni pregled: Andrej Bibič, Anamarija Slabe;
fotografija na naslovnici: Slavko Polak;
oblikovanje: DOPPS; tisk: Studio Abakos/KVM;
naklada 15.000 izvodov; DOPPS, 2001

Spravilnim načinom košnje
so travniki pticam
prijazen dom!

Mednarodno pomembna območja za ptice v Sloveniji

S temno barvo so označeni IBA-ji v katerih je večji del travnikov.

Redke in ogrožene vrste ptic so pokazatelj ohranjenega okolja in narave. Na območjih, kjer je teh ptic še razmeroma veliko, si prizadevamo ohraniti pokrajino v njenem sedanjem stanju. Najpomembnejša izmed teh območij so dobila status Mednarodno pomembnih območij za ptice. Tudi v Sloveniji je nekaj takih območij. Na njih želimo vzpodobujati kmetijsko rabo, ki bo omogočila preživetje ogroženim travniškim pticam. Med njimi so poljski škrjanec, prepelica, priba, kosec, repaljščica in veliki škurh.

POLJSKI ŠKRJANEC *Alauda arvensis*

Poljski škrjanec je naša najpogostejša in najbolj znana travniška ptica. Njegova pesem se zgodaj spomladi razlega nad travniki in polji ter še pred lastovkami oznanja konec zime. Pri tleh je škrjanec neopazen zaradi svoje varovalne barve. V intenzivno obdelanih ravninskih predelih Prekmurja, Podravja in Ljubljanskega polja so poljski škrnjanci postali prav redki.

foto: Peter Buchner

REPALJŠČICA *Saxicola rubetra*

Repaljščica naseljuje obsežne travnike s posameznimi grmi ali visokimi steblikami. Z njih ima samec pregled nad svojim teritorijem in prepeva svojo kratko kitico. V Sloveniji gnezdi največ repaljščic na vlažnih travnikih Ljubljanskega barja in Cerkniškega jezera ter na gorskih tratah Julijskih Alp, medtem ko je s Stajerskimi in Prekmurskimi travnikov že izginila.

foto: Peter Buchner

Slovenski kmetijsko- okoljski program (SKOP)

Pticam prijazni ukrepi v okviru Slovenskega kmetijsko - okoljskega programa

Ukrep III/3: Ohranjanje habitatov ogroženih vrst ptic. Namen tega ukrepa je povečati delež travinja na IBA območjih, ki omogoča uspešno gnezditve travniških ptic. Z ohranjanjem ekstenzivnega travinja in omejkov bo ohranjena značilna kulturna krajina in življenjski prostori za ptice ter druge živalske in rastlinske vrste.

Ukrep II/8: Ohranjanje ekstenzivnega travinja. S tem ukrepom se zagotavlja gospodarna raba travinja z namenom preprečevanja zaraščanja.

Ukrepa se v Slovenskega kmetijsko okoljskem programu ne izključuje. Lastnik zemljišča je upravičen do izplačila nadomestil za oba ukrepa na istem zemljišču, če izpolnjuje pogoje.

Ukrep I/9: Ekološko kmetovanje. Ekološko kmetovanje je najbolj primeren način gospodarjenja na travniških površinah in je prijazno tako pticam, kot ljudem.

Pticam prijazna košnja travnikov

1. Preprečevanje prezgodnje košnje

Priporočamo, da se košnja ne začne pred začetkom julija. Takrat so mladiči ptic, ki gnezdijo na tleh, že izvaljeni oziroma dovolj veliki, da lahko zbežijo pred kosilnico.

2. Košnja s primerno mehanizacijo

Košnja z rotacijsko kosilnico zaradi velike hitrosti živalim močno zmanjša možnost pobega. Prav tako je zelo uničujoča za populacije nevretenčarjev in dvoživk, kar lahko negativno vpliva na ptice, ki se na travnikih prehranjujejo.

3. Primerna tehnika košnje

Kosimo vedno od sredine travnika proti robu. Pri pticam prijazni tehniki košnje lahko izbiramo med dvema možnostima:

- košnja v pasovih od sredine travnika proti robu,
- košnja v obliki spirale od sredine navzven.

4. Puščanje nepokošenih robov

Če na robu travnika ni grmovja in so sosednje parcele že pokojene, ali so v okolici njive nepriemerne za travniške ptice, je potrebno pustiti nepokošene robove, kamor se lahko ptice zatečejo.

5. Odstranjevanje pokojene vegetacije

Pokošeno vegetacijo moramo vedno odstraniti, saj v nasprotnem primeru pokrije tla in s tem prepreči kalitev rastlin in vnos semen v zemljo.